

QARABAĞ ƏRAZISİNDƏ APARILACAQ ƏSAS MEŞƏBƏRPA TƏDBİRLƏRİ

Əlisahib Hüseynli

Azərbaycan Respublikası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi

Yüksək biogeosenotik mükəmməlliyə malik meşə ekosisteminin hər hansı bir hissəsinin dağılması (qısa müddətdə) bütövlükdə meşə ekosisteminin pozulmasına (meşə tipinin dəyişməsi, az qiymətli cinslərlə əvəz olunma, şaquli zonallıq üzrə meşə formasiyalarının tərkib və yerdəyişməsi, bonitet, sıxlıq və doluluğun pisləşməsi, ölü örtüyün dağılması, torpağın fiziki-kimyəvi xassələrinin dəyişməsi, su və külək eroziyalarının sürətlənməsi və s.) səbəb olur.

Azərbaycan ərazilərinin bir hissəsini 30 ilə qədər işğal altında saxlamış Ermənistan tərəfindən digər maddi-mədəni sərvətlər və infrastruktur kimi meşə sahələri də dağıdılıb talan edilmişdir. İşğaldan əvvəl ərazidə 228794 hektarı meşə ilə örtülüb olan 260311 hektar meşə fondu olmuş və bunun 54328 hektarı ermənilər tərəfindən məhv edilmişdir ki, bu da regionda mövcud olmuş meşə ehtiyatının 24%-dir.

İşğaldan azad olunmuş ərazilərdə ekosistemin əvvəlki vəziyyətinə qaytarılması üçün müəyyən işlər nəzərdə tutulmuşdur. Konkret ərazilərin meşəbitmə şəraitinə, meşənin xüsusiyyətinə uyğun olaraq kompleks meşəbərpa tədbirlərinin yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulur. Bu tədbirlər ərazinin relyefindən asılı olaraq, toxum ilə səpin, ting ilə əkin, rekonstruksiya və təbii bərpaya kömək işlərindən ibarətdir. Ayrı-ayrı zonalar üçün baş və köməkçi cinslər, həmçinin inzibati rayonlar üzrə görüləcək meşəbərpa işləri müəyyən olunmuşdur.

Qarabağda aparılacaq meşəbərpa tədbirləri ərazinin ekoloji vəziyyətinin yaxşılaşdırılması, torpaq və su ehtiyatlarının mühafizəsi, eroziyanın qarşısının alınması kimi funksiyaları yerinə yetirməklə yanaşı, biomüxtəlifliyi bərpa etməyə və bütövlükdə regionun sosial-iqtisadi inkişafına müsbət təsir edəcəkdir.